

עפ"ג 26873/06/21 - אמיר אל עוברא נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

לפני כבוד סגן הנשיאה אליהו ביתן - אב"ד
כבוד השופטת גילת שלו
כבוד השופט יעקב דנינו
המערער:
נגד
אמיר אל עוברא
מדינת ישראל

מהות הערעור: ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בבאר-שבע (כב' השופט ר' סולקין),
בת"פ 18-09-2022 מיום 28/4/2021.
נוכחים:

המערער וב"כ עו"ד מירב מזרחי
ב"כ המשיבה עו"ד תהילה גלנטה

פסק דין

המערער הודה בעובדות כתב האישום שהוגש נגדו והורשע בעבירות של הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, לפי סעיף 275 בחוק העונשין, התשל"ז-1977 והתנגדות למעצר, לפי סעיף 47 בפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש)[נוסח חדש], תשל"ט-1969.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 08.07.17, במסגרת פעילות אכיפת תנועה בעיר רהט, שוטרים הבחינו במערער שנהג ברכב ולצדו ישב אחיו, הנאשם 2, כששניהם אינם חגורים בחגורות בטיחות. אחד השוטרים הורה למערער לעצור בצד וביקש ממנו ומאחיו להזדהות באמצעות תעודה מזהה. הנאשם 2 הציג תעודה מזהה שלו, והמערער טען שאין ברשותו תעודה מזהה כלשהי. השוטרי שאל את המערער למספר הזהות שלו, והמערער השיב כי הוא אינו זוכר אותו. השוטרי הציג לו להתקשר לביתו ולבקש שיביאו לו תעודה מזהה, והמערער טען שאין מי שיביא לו תעודה מזהה. בהמשך לכך, השוטרי הודיע למערער שהוא מעוכב לשם הבאתו לתחנת המשטרה לצורך זיהוי, וביקש ממנו מספר פעמים להתלוות אליו. המערער סירב, והשוטרי הודיע לו כי הוא עצור. בשלב זה, הנאשם 2 יצא מהרכב והחל לצעוק. השוטרי פתח את דלת הרכב, תפס את המערער בחולצתו והוציא אותו מהרכב לכיוון הניידת, והשוטרי האחר ביקש מהנאשם 2 שיתרחק. הנאשם 2 התקרב לשוטרי שהיה עם המערער, נשך את ידו וסטר על פניו וכשהשוטרי הודיע לו שהוא עצור, הוא התנגד למעצר דחף את השוטרי והפילו ארצה וברח מהמקום. המערער ניסה להשתחרר מאחיזת השוטרי, וכשהצליח, ברח גם הוא מהמקום.

שירות המבחן ערך תסקיר על המערער ממנו עולה כי הוא בן 25, רווק. ללא עבר פלילי. בשנתיים האחרונות עובד בתחנת דלק ברהט וכשליח פיצה. לדבריו סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות. שירות המבחן סקר את גורמי הסיכון והסיכוי של המערער. ציין כי המערער חש תחושות קיפוח ואפליה המתייחסים למעורבותו בתיק, והעריך שההליך המשפטי מהווה לו גורם מרתיע ושהסיכון להישנות מעורבות פלילית מצדו הינו נמוך. אשר לשאלת ההרשעה, שירות המבחן התרשם כי הרשעת המערער עלולה להביא לפגיעה באפשרויות תעסוקתיות שלו בעתיד, במידה וירצה ללמוד לימודים אקדמאים, ובמקום עבודתו הנוכחי. ועלולה להביא לפגיעה בדימויו העצמי. ובסופם של דברים המליץ לשקול

את ביטול ההרשעה ולחייב את המערער לבצע 140 שעות של"צ.

בית המשפט התייחס לחומרת מעשה העבירה של המערער בנסיבותיו; עמד על מדיניות הענישה בעבירות נגד אנשי מרות; וקבע כי מתחם העונש ההולם למעשי המערער נע בין מאסר קצר שניתן לרצותו בעבודות שירות ועד ששה חודשי מאסר בפועל. בית המשפט עמד על נסיבותיו של המערער, ובין היתר, גילו הצעיר, העובדה שאין לו עבר פלילי והוא מנהל אורח חיים נורמטיבי. עמד על התרשמות שירות המבחן מהמערער. על הודאתו. על לקיחת האחריות שלו. ועל החרטה שהביע. קבע כי יש לחרוג בעניינו לקולא ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום, וקיבל את המלצת שירות המבחן בנוגע לרכיבי הענישה. אשר להרשעה, קבע כי במקרה זה לא מתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות לחרוג מהכלל של ההרשעה, הן מבחינת טיב המעשים והן משום שלא הוכח שהרשעת המערער תגרום לו לפגיעה בלתי מידתית. ובסופם של דברים הטיל על המערער מאסרים על תנאי, קנס בסך 3,000 ₪, ושל"צ בהיקף של 140 שעות.

מכאן הערער, המופנה נגד אי ביטול הרשעת המערער.

ב"כ המערער טוענת כי היה על בית המשפט לקבל את המלצת שירות המבחן ולבטל את הרשעת המערער. היא מציינת את נתוני החיוביים של המערער - צעיר בן 25, נעדר עבר פלילי, העובד לפרנסתו ומסייע בפרנסת משפחתו, סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות מלאה ושומר על אורח חיים נורמטיבי ויצרני. מפנה להתרשמות שירות המבחן שהמערער הורתע ממעורבותו בעבירה, והסיכון להישנות עבירות מצדו נמוך, ולהערכתו כי הרשעת המערער עלולה להביא לפיטוריו, לפגוע באפשרויות תעסוקה עתידיות שלו ולפגוע בדימויו העצמי כאדם שומר חוק. וטוענת כי חלקו של המערער בעבירה קטן ושהנסיבות הכוללות מתאימות עקרונית להליך של הסדר מותנה והמדינה לא פעלה לפעול ליישום הסדר מותנה על המקרה. היא מדגישה את הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום כפי שהן, את החיסכון בזמן שיפוט ואת העובדה שהמערער ממשיך לנהל אורח חיים נורמטיבי ללא מעורבות בפלילים. ב"כ המערער הפנתה לפסקי דין בהם בתי משפט נמנעו מהרשעת נאשמים אף בהיעדר הוכחת פגיעה קונקרטית. וביקשה לבטל את הרשעת המערער.

ב"כ המשיבה ציינה כי טענות ההגנה בנושא ההסדר המותנה לא נטענו בבית המשפט קמא וטענה כי אין מקום להציגן לראשונה בהליך הערעור. אשר לביטול ההרשעה, טענה, כי המערער עובד כמתדלק וכשליח פיצה ולא הוצגה כל ראיה לקיומו של נזק קונקרטי למערער מעצם הרשעתו בדין. וביקשה לדחות את הערעור.

קראנו את כלל החומרים שהוצגו לפנינו ושמענו את טיעוני הצדדים והחלטנו לדחות את הערעור.

נקודת המוצא לדיון הינה שאדם שנקבע לגביו כי ביצע עבירה, מורשע בדין. זו הדרך לבטא את הפסול שבמעשה; ההרשעה כרוכה בהטלת סטיגמה במורשע, המהווה מרכיב במרכיבי ההרתעה לפרט ולציבור; וכלל זה תורם לאכיפה אחידה ושוויונית.

במקרים מיוחדים וחריגים, כאשר בית המשפט משתכנע כי סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על הרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, וכי הפגיעה שתיגרם לנאשם בעטייה של ההרשעה היא בלתי מידתית ביחס למעשה העבירה שביצע, ניתן לוותר על ההרשעה. (ראה - ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל. פורסם בנבו. מיום 21.8.97; ע"פ 9893/06 אסנת

לאופר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו. מיום 31.12.2007); וע"פ 5985/13 הראל אבן נ' מדינת ישראל.
פורסם בנבו. מיום 2.4.14).

ככלל, עבירות המבוצעות כלפי אנשי חוק ומרות, וכוללות אלמנטים של התרסה והתנגדות למעצר, אינן מתאימות להימנעות מהרשעה, נוכח אופי העבירה והערכים המוגנים שביסודה, נפיצותה של העבירה והמסוכנות הטמונה בה. וקיים אינטרס ציבורי מובהק להרשיע את מי שנקבע כי הוא ביצע עבירה כזו.

בזמנים אלה, בהם ביטויי האלימות בחברה בכלל ובפרט כלפי גורמי אכיפת החוק, רווחים, וסוגיות האלימות והסדר הציבורי עומדות בלב סדר היום הציבורי, יש ענין מיוחד להעביר מסר המגנה כל אלימות ומגן על גורמי האכיפה הנמצאים בחזית המאבק בתופעת האלימות בחברה. צעדים של הרשעה וענישה משמעותית תומכים במסר הנדרש.

האירוע בו המערער נטל חלק לא היה דבר של מה בכך ואין מקום לגמד את חומרתו. המערער התחמק מלהזדהות לפני שוטר והתנגד להתלוות אל השוטר ובעקבות זאת התפתחו הדברים לכדי כך שאחיו של המערער תקף שוטר בנשיכה וסטירה, והמערער ואחיו ברחו מהשוטרים לאחר שהשוטרים הודיעו להם על מעצרים. אירוע כזה איננו הולם אי הרשעה.

האמירה המופיעה בתסקיר שירות המבחן בדבר הפגיעה העלולה להיגרם למערער מהרשעתו, צוינה ללא כל ביסוס. כידוע, נתונים הכלולים במרשמו הפלילי של אדם אינם פתוחים לציבור, ומעביד רגיל איננו יכול לקבל או לדרוש מעובד להציג בפניו את המרשם הפלילי שלו. וגם הקבלה ללימודים אקדמאים - המוזכרים בתסקיר - אינה קשורה למרשם הפלילי. ובפועל, המערער עובד בעבודה שגרתית שאינה דורשת סיווג מיוחד, והוא ממשיך לעבוד באותה עבודה גם לאחר הרשעתו בדין.

נתוני המערער חיוביים ותפקודו במסגרות השונות תקין ואכן בית המשפט התחשב בכך וקבע את עונשו של המערער בחריגה ממתחם העונש ההולם שנקבע, אולם אין בנתונים אלה כשלעצמם כדי להצדיק ביטול הרשעת המערער בדין.

טענת המערער שנסיונות המקרה, הנוגעות לעבירה ולמערער, מתאימות להסדר מותנה והיה על המשיבה לקדם הליך כזה בעניינו של המערער, וכי הימנעות המשיבה מלפעול בכיוון זה תומכות בביטול הרשעת המערער, איננה מקובלת עלינו.

הסדר מותנה הוא הליך בפני עצמו, שאמנם המדינה היא זו שמחליטה באלו תיקים להפעילו, אולם

הנאשם ובא כוחו יכולים וצריכים גם הם לפעול בענין במקרה שהנאשם מעונין בכך והדבר לא נעשה מיוזמת המדינה. מכל מקום, הליך זה אמור להתמצות בשלבים הדיוניים ואין מקום להעלותו לראשונה בערכאת הערעור, מבלי שהדברים נטענו וקיבלו את התייחסות הערכאה המבררת. נוכח האמור, לא מצאנו עילה המצדיקה להתערב בהחלטת בית המשפט קמא להותיר את הרשעת המערער על כנה ואנו דוחים את הערעור.

ניתן והודע היום ל' תשרי תשפ"ב,
06/10/2021 במעמד הנוכחים.
אליהו ביתן, סגן נשיאה

גילת שלו, שופטת

יעקב דנינו, שופט